

mere medbølsom. Her sølte han sig tydeligt nok rigtig hjemme. Her glemte han til sidst hele sin Undseelse og gav en omstændelig Vemedsbeskrivelse af enhver af Kærne, fortalte, hvor meget bemærkede, hvis Tyr han brugte, og meget andet.

Emanuel saa med Forundring paa ham. Han syntes, han med et blev som et andet Menneske. Var det virkelig den lille forpustede Anders Jørgensen, der ellers saa saa enfoldig ud og næppe var til at faa et Ord af — var det virkelig ham, der her fik Snakkefjæret saadan paa Gang?

Emanuel syntes, han lærte mere om Kog og Mælk og Korn i disse Minuter end i hele sit øvrige Liv. Anders Jørgensens Interesse forplante sig villkaarlig til ham, saa han til sidst med ubestemt Opmærksomhed, næsten Andagt, lyttede til hans Forklaringer.

Men heller aldrig før var han bleven saa grundigt indvirket i en landlig Bedrift. Anders Jørgensen, der aabenbart var lige saa smigret som overrasket ved Kapellansens Interesse, blev efterhaanden ganske utrættelig i at vise ham rundt. De var i Lade og So, besaa Gæstgæstgæstene og Røstulene — og Emanuel fulgte uden Modstand.

Først da de kom ind i Svinehuset, og Anders Jørgensen der i sin Førlighed vilde have ham til at føle Grisen paa Flæsket, og selv begyndte at stræve over Indbegningen til Baasene, lagde Emanuel Haanden paa hans Skulder og sagde smilende:

„Tak, kære Anders Jørgen . . . men det tror jeg, jeg maa bede om at have til gode til en anden Gang. Skal vi nu ikke gaa ind og hilse paa Deres Kone?“

„Jo — som Kapllanen vil,“ sagde Anders Jørgensen slukket. Han mærkede nu, at han var gaaet for vidt, og blev med et ganske tavst af Undseelse.

Inde i Stuen blev de modtaget af Else, hans Kone, der var bleven hentet hjem fra sin Barselvisit. Hun var i sort Kjole og Gyldestyftes Hue og saa helt statelig, næsten ungdommelig ud. Emanuel kunde næsten ikke kende hende igen. Først da hun begyndte at tale og ønske ham velkommen, genkendte han hende paa den utydelige Udtale, der stred sig fra de manglende Tænder.

Bordet var dækket med en snehvid Dug, og Emanuel blev budt Pladsen i Sofaen. Lidt efter kom Karen ind med Kaffe og Brød. Hun var nu pyntet, havde faaet et renstrøget Forklæde paa, Haaret glat kammet med Vand. Der var nu heller ingen Undseelse længer at spore hos hende. Der var snarere en Smule Stolthed i den Maade, hvorpaa hun bar Hovedet — som om hun selv vilde protestere mod den Forsjæmelse, Kapllanen i første Øjeblik ude i Gaarden havde sat hende i.

Da hun havde budt Raffen rundt og bragt Sukker og den tykke gule Fløde, satte hun sig hen paa en Stol under et af Vinduerne og gav sig til at hælde.

I Samtalens Løb saa Emanuel ofte hen paa hende. Han saa jo nok, at Hænderne, der hældte, var tykke og røde, og at Ansigtets Rinder vel ikke var, hvad man kaldte „regelmæssig smukke“. Men hele Skikkelsens robuste Kraft og fuldblodige Sundhed gjorde et ejendommeligt Indtryk paa ham, og mere end en Gang svarede han adspredt paa Anders Jørgensens frygtsomme Bemærkninger.

Karen blandede sig slet ikke i Samtalen og saa ikke heller op.

Pludselig bankede det paa Døren.

Den indtrædende var den høje, unge Mand med Ros-Ansigtet, der om Formiddagen havde været Genstand for saa megen sporgende Opmærksomhed uden for Kirkegården. Stønt han lod, som om han blev overrasket ved at se Kapllanen, var det dog tydeligt nok, at det var for hans Skyld, han nu kom, og der saa tillige i hans Mine, at han havde en bestemt Hensigt med sit Besøg.

Saa snart Anders Jørgensen fik Øje paa den fremmedes Skikkelse, blev han højst urolig. Han rejste sig og satte sig igen og sagde endelig, helt forfjæmstet til Emanuel:

„Det er Bæver Hansen.“

Og saa Karen var bleven ganske rød i Hovedet over sit Hælsels og stævede hen til Bæveren, som for at læse hans Hensigt ud af hans Ansigt. Else listede straks forsigtig ud i Køkkenet. Det var tydeligt nok — der kom med denne Mand Sprængstof i Luften.

Paa Emanuel havde den fremmede straks ved Indtrædelsen gjort et alt andet end gunstigt Indtryk ved hele sin Person. Og dette Indtryk forbedredes ikke, da han nu erfarede, at det var den berømte Bæver Hansen, som Provst Tønnesen saa ofte havde omtalt som en usædvanlig forvoven og lumst Person, hvis største Glæde det var overalt at histe Ufred og vække Forargelse.

Bæver Hansen gjorde unægtelig heller ikke nogen overdreven Ansirengelse for at indsmigre sig hos Kapllanen. Han histe blot Goddag med et lille haanlig-hødent Smil uden at give Haanden og satte sig straks paa en egen listende Maade hen paa en Stol under Vinduet, hvor han derpaa blev siddende ganske tavst og fikserede Emanuel med det samme stillestående Haansmil.

Emanuel fandt det mest passende ganske at overse ham og fortsætte — tilfældigvis uforstyrret — sin Samtale med Anders Jørgensen.

Men efterhaanden begyndte Bæveren halvhøjt og ligesom til sig selv at gøre Bemærkninger til alt, hvad Emanuel sagde. Snart rømmede han sig, snart lo han næsten højt, snart saa han hen til Karen, der sad højt dypet og dypet over sit Hælsels.

Anders Jørgensen sad urolig og gned nede mellem Knæene den ene knyttede Haand i den andens Huling. Han tilfældigvis nu og da Bæveren et frygtsomt, halvt bedende Blik. Men denne lod, som om han ikke saa det og blev ved med sine forstyrrende Bemærkninger.

Til sidst tabte Emanuel Taalmodigheden. Han havde faaet Øje paa et Billede, der hang paa Væggen oven over ham, forestillende en Højskole med Bærere og Elever samlede foran den flagfæmte Portal. Han havde blandt de sidste straks opdaget Karen, staaende fremme i Flokken med en stor Rose i Håndet. Han var derved kommen ind paa at tale om Højskolebevægelsen, som han rigtignok kun kendte af Navn, men dog sølte sig forpligtet til at udtale sine Ansuelser om.

„Om!“ lød det straks henne fra Bæveren.

Emanuel lod endnu, som om han overhørte det, og vedblev:

„Jeg ser ingenlunde stærkt til denne Bevægelse, som sikkert har udrettet meget fortjenstfuldt. Den Uvilje, som mange af mine Kolleger — jeg ved det — nærer imod den, kan jeg ikke dele, om end man vel kan frygte for, at den skal udarte. Ristnok har den ogsaa alt flere Skyggesider at opvise.“

„Saa—aa — ja saa,“ kom det henne fra Bæveren.

Emanuel blev bleg; men tvang dog endnu denne Gang sin Harme og fortsatte.

„Jeg har endnu ikke haft Lejlighed til personlig at histe Bekendtskab med den. Men gaa min afbøde Moder, som stod dens ledende Mener ret nær, har jeg i sin Tid hørt meget om den og — kan jeg sige — faaet Interesse for den. Der er jo nok meget i denne Rættings Maade at tage haade Folke- og Kristenlivet paa, der synes mig noget — hvad skal jeg sige? — overspændt, maafte ufundt. Men alligevel — jeg mener —“

„Den har vi hørt før fra Tønnesen,“ lød det sagte fra Bæveren.

Nu vendte Emanuel sig hastigt imod ham, og birrende — halvt af præstelig Fortørrelse, halvt af drøgeagtig Hidsighed — næsten raabte han:

„Jeg ved ikke, om det er Hr. Bæver Hansens Mening at ville fortrænge mig her fra Stuen. Jeg vil sige Dem, at jeg taaler ikke Deres Fortrærelser.“

Anders Jørgensen var højst ulykkelig og søgte at lægge sig imellem. Men naar Emanuel så kom i Røg, var det ikke til at standse.

„Jeg kender Dem godt af Dmaltale, Bæver Hansen, og ved, hvad De repræsenterer her i Stuen. Provst Tønnesen har fortalt mig om Dem. Og jeg vil sige Dem, at De skal tage Dem i Agt. Hverken Provst Tønnesen eller jeg vil for Fremtiden taale Deres Forfølgelse paa at bringe Ufred og Ufred her i Menigheden. Hvad særlig mig angaar, vil jeg her lade Dem vide, at jeg agter at gaa frem med ubønhørlig Strengbed, i Fald De skulde vedblive med at forulempe mig i min Virksomhed. Jeg haaber, De nu har forstået mig og indset, at ogsaa min Godmodighed har en Grænse. Jeg havde troet — da jeg kom her til Sognet — at vi ved gensidig Ansættelse og Tillid vilde kunne komme godt ud af det sammen.“

Jeg ved, jeg har bestræbt mig derfor og ikke hørt noget højere Ord. Men er det Meningen, at her skal være Krig — nu vel! Saa tager jeg den op! Vi faar da se, hvem der er stærkest her. Men jeg agter ikke at give tabt!“

Han havde rejst sig op. Den sidste Del af hans Tale, under hvilken han havde høvet sig til en virkelig, respektindgydende Værdighed, var lige saa meget henvendt til de to andre tilstedeværende som til den revolutionære Bæver. Thi ved tilfældigt at opsnappe de Øjeblikke, disse tre tilstedeværende hinanden, havde han med et begrebet, at der var en hemmelig Forståelse imellem dem. Og dette havde endelig ligesom revet et Bind fra hans Øjne. Han forstod, at han i sin Uerfarendhed var falden midt ind i en af Hændens Fæfninger og nu var omringet. Selvhøpholdelsesdriften var vaagnet i ham. Nu vilde han Kamp.

Der var blevet dødsstille efter hans Ord. Anders Jørgensen sad og saa ned i sit Skød. Karen stak med Besjæffens Næbme paa Rinderne Næsen helt ned i sit Hælsels. Else, som netop var kommen ind fra Køkkenet, saa bestyrtet fra den ene til den anden, som om hun ikke forstod, hvad der gik for sig.

Selv Bæver Hansen sad ganske tavst, ligesom slaaet af Forbavselse. Det var aabenbart ikke faldet ham ind, at Kapllanen kunde blive saa vred. Men Rendsgerningen syntes at tiltale ham. Det skulte, sarskaffte Smil forsvandt fra hans Ansigt. Han saa op — endog med en vis Bevægelse, og sagde efter en Stunds Tavsbed — stille, langsomt, med en vis Overlegenbed, der ikke var svøbende, forbi den tydeligt nok udsprang fra en dyb Overbevisning:

„Hr. Pastoren har ganske Uret. Derfor De ikke var saa ung og kendte os lidt mere, vilde De nok forstaa os bedre. Jeg vil ærlig bekendt,“

„Hr. Pastoren har ganske Uret. Derfor De ikke var saa ung og kendte os lidt mere, vilde De nok forstaa os bedre. Jeg vil ærlig bekendt,“